

PROTOKOL fra

(6/2025)

SSFs hovedstyrelsesmøde på A. P. Møller Skolen

Tirsdag den 18. november 2025, kl. 18.30

- Delegerede: Sven Nielsen, Karsten Weber, Lis Jessen, Sven-Olaf Bilinger, Annette Neumann, Ulf Born, Kirsten Futtrup, Gitte Hougaard-Werner, Mats Rosenbaum, Kirsten Vognsen Weiss, Kristina Sukatus, Vajka Thomsen, Lisbet Mikkelsen Buhl, Elisabeth Ketelsen, Anne Mette Jensen, Niels-Jørgen Hansen, Lill Antonia Magill, Daniela Caspersen og André Lambertsen
- Andre: Kerrin Teichmann, Kay von Eitzen, Marike Hoop, Tine Andresen, Katja Domeyer, Anita Börner, Lars Petersen, Nina Lemcke, Ilwe Boysen, Peter Hansen, Ina Reinhart (FLA) og Lasse Rodewald (LR)
- Afbud: Annette Lind, Henrik Hansen, Matthias Runge, Erik Fredens, Lars Nielsen, Jørn Fischer, Anni Søndergaard, Paul Salwik, Gerd Pickardt, Rasmus Meyer, Tanja Bethge, Nadine Baumann-Petersen, Michael Oetzmann, Bjørn Egeskjold og Dorthe W. Salchow
- Protokol: Optaget, LR/kt

Dagsorden:

1. Spørgetid for medlemmer af foreningen, jf. vedtægternes § 14, stk. 3
2. Mødet åbnes – beslutningsdygtighed, jf. hovedstyrelsens forretningsorden pkt. 7
3. Valg af dirigent
4. Godkendelse af protokollen fra den 9. september 2025
5. Fastlæggelse af den endelige dagsorden
6. Formandens beretning
7. Amtskonsulenternes indberetninger. Bilag vedlagt.
8. Nyt fra SSF's udvalg
9. Nedlæggelse/fusion af distrikter, jf. vedtægternes § 8.6 stk. 4
 - Orientering og godkendelse
10. Eventuelt
11. Lukket møde
 - Godkendelse af protokollen (lukket møde) fra den 9. september 2025

Formanden byder alle hjertelig velkommen.

Sang: Skyerne gråne, og løvet falder

Formanden åbner mødet. En særlig velkomst retter hun til hovedstyrelsens nye repræsentant for de tilsluttede foreninger, Anni Søndergaard, som overtager posten for Jens M. Henriksen. Hun har desværre ikke mulighed for at deltage i mødet i dag.

1. Spørgetid for medlemmer af foreningen, jf. vedtægternes § 14, stk. 3

Ingen spørgsmål.

2. Mødet åbnes – beslutningsdygtighed, jf. hovedstyrelsens forretningsorden pkt. 7

LR beder alle dem, der er beslutningsdygtige om at række hånden i vejret. LR tæller 19 delegerede, mødet er beslutningsdygtigt.

3. Valg af dirigent

Formanden foreslår Mats Rosenbaum som dirigent. Der er ingen indvendinger, og dermed er han valgt. Dirigenten takker for valget.

4. Godkendelse af protokollen fra den 9. september 2025

Dirigenten spørger, om der er bemærkninger til protokollen. Der er ingen bemærkninger, og protokollen godkendes.

5. Fastlæggelse af den endelige dagsorden

Dirigenten spørger, om der er forslag til ændringer af dagsordenen eller tilføjelser. Det er ikke tilfældet. Mødet fortsættes i henhold til den udsendte dagsorden.

6. Formandens beretning

Kære alle

Så er vi allerede nået til årets sidste hovedstyrelsesmøde – der samtidig er det første hovedstyrelsesmøde med vores nye generalsekretær, Lasse Rodewald. Velkommen også i denne kreds. Det bliver også årets sidste formandsberetning, men den bliver ikke så lang, da jeg tillader mig at henvise til både min skriftlige og mundtlige årsberetning i forbindelse med landsmødet.

Landsmødet 2025

Jeg vil først og fremmest gerne takke for et rigtig godt landsmøde. Det er altid en glæde at mærke det engagement, den varme og den vilje til fællesskab, som alle bidrager med. Billederne vidnede ligeledes om glade og engagerede delegerede, der nød hinanden, en god kop kaffe og helt fantastisk underholdning. Jeg har da også kun fået positive tilbagemeldinger – så selv om der ikke var den store debat fra talerstolen, fornemmede jeg, at samtalerne var livlige ved bordene.

Jeg vil også gerne sige en stor og oprigtig tak for genvalget. Den tillid og opbakning, I viser mig, betyder meget, og jeg vil fortsætte med at arbejde dedikeret for vores fælles danske sag og vores danske fællesskab. Jeg vil gøre mit til fortsat at sikre gode forudsætninger for det folkelige danske arbejde i Sydslesvig – altid i samarbejde med hele FU, de ansatte – og her særligt generalsekretæren – og selvfølgelig sammen med jer alle, for uden jeres engagement ville det hele ikke nytte.

Endnu engang tillykke til de ny- og genvalgte. Det var blandt andet et spændende valg om suppleantposten til FU. Tak til alle tre kandidater – det viser, at vores forening er levende og demokratisk.

Jeg vil også takke for gode beretninger, og selvom vi må vente lidt på årsmødemotto 2026, kunne vi dog konkludere, at årsmøderne nummer 100 havde været en kæmpe succes.

På landsmødet fik vi også overrakt Sydslesvigprisen til en synligt rørt Inge Lindahl-Koitzsch og nød dejlig underholdning af Johanna og Rasmus Løhde Nielsen. Sidst, men ikke mindst vedtog vi et uændret kontingent, og vi kunne meddele, at landsmødet 2026 afholdes den 7. november på Slesvighus.

UNESCO-Dage i Hertugernes Augustenborg

Dagen efter landsmødet var jeg med til den sidste af UNESCO-dagene i Hertugernes Augustenborg, hvor jeg blandt andet deltog i et panel om mindretallene i grænselandet. Det var en god anledning til at sætte fokus på vores erfaringer – hvordan vi i generationer har levet som mindretal og flertal side om side – og hvordan vores mindretalsmodel kan tjene som inspiration for andre steder i verden, hvor sameksistens er udfordret, dog uden at kunne overtages 1:1. Det er et ansvar og et privilegium at kunne dele vores historie på en måde, der kan være med til at gøre en forskel.

Tilbagemeldingerne på vores debat var yderst positive, så det var rart med dejlig feedback ovenpå en lang weekend.

Budgetmøde med Sydslesvigudvalget

Kort før landsmødet havde vi vores årlige og altid konstruktive budgetmøde med Sydslesvigudvalget. Dialogen var åben, ærlig og fremadrettet, og der var stor forståelse for det arbejde, vi løfter. Jeg fremhævede, at amtskonsulenterne, vores forenings- og kulturkonsulenter fortsat har en vigtig kulturbærende funktion i vores organisation – i tæt samspil med alle jer frivillige, som er fundamentet for vores aktiviteter og fællesskab, så deres lønninger ikke bør figurere som administration men under kulturarbejde. Nu afventer vi den endelige tilbagemelding fra Sydslesvigudvalget i forhold til tilskud og en mulig fremskrivning.

NDR-studio Flensborg

Den 10. november fejrede NDRs studie i Flensborg 75-års jubilæum med en lille reception og en paneldebat om NDRs journalistiske arbejde. Både Hinrich Jürgensen fra BDN og jeg var inviteret til at deltage i debatten og bidrog med vores mindretalsvinkel.

Set med vores øjne er det ikke bare vigtigt, at vi kan høre nyheder m.m. på dansk, men mindst lige så afgørende, at der berettes om os i tyske medier, som et led i oplysningsarbejdet. Jeg takkede derfor selvfølgelig for, at NDR beretter om både årsmøder, kongelige besøg og andre højdepunkter i vores mindretal.

Som fremtidsønske foreslog jeg, at man ikke bare tænker i højdepunkter, men medtænker mindretallet i almindelige nyheder og emner som en vinkel og som en del af regionens befolkning. Nu får vi se, om det tilgodeses.

Afslutning

Inden julefreden sænker sig, inviterer Grænseforeningen og SSF til den årlige Folketingstur. Turen finder sted fra onsdag den 26. til fredag den 28. november med afgang kl. 8.00 ved Schiffsbrücke – et mere humant afgangstidspunkt, synes jeg. I år er vi – udover den traditionelle middag med præsidiets på Christiansborg torsdag – til møde med Sydslesvigudvalget og til rundvisning på Christiansborg, til en julefrokost med Grænseforeningen og tilmed inviteret til reception hos den nye tyske ambassadør Anke Meyer. Desuden skal vi besøge Det Kongelige Teater bag kulisserne samt julemarkedet i Nyhavn i et allerede julepyntet København. Deltagerne har fået tilsendt en infomappe med detaljeret program digitalt. Hvis man ønsker en printet version, bedes man henvende sig til Kerrin. Vi ser frem til en rigtig god tur, givtige samtaler og skønne oplevelser.

På søndag deltager jeg i BDNs 80-års jubilæum på Knivsberg. Lasse og jeg skal derudover med til åbningen af udstillingen "Who we are" på Sankelmark den 9. december, et projekt, som Minderheiten Kompetenz Netzwerk (MKN) står for. Desuden deltager vi i årets sidste mindretalsrådsmøde den 11. december. Besøget i Berlin har vi kombineret med et besøg på den danske ambassade hos ambassadør Thomas Østrup Møller.

Personligt må jeg jo indrømme, at jeg er mest til sommer med sol og varme, men juletiden er og bliver min 5. årstid – ikke karneval.... Så sidst men ikke mindst vil jeg opfordre jer alle til at tage del i de mange julekoncerter og arrangementer rundt om i Sydslesvig. Personligt har jeg pakket så meget ind i kalenderen, som muligt. Det kan ikke undgås at komme i julestemning og der er helt sikkert noget for enhver smag.

Kære alle, det skal være ordene for i aften. Afslutningsvis vil jeg endnu engang takke for jeres engagement, jeres tid og jeres vilje til at løfte i flok. Jeg ser frem til endnu et år, hvor vi fortsat udvikler og styrker vores fællesskab og det danske.

Tilbage er der kun at ønske jer alle en rigtig dejlig juletid og når I når dertil, nogle stemnings- og fredsfyldte juledage og et godt nytår.

Tak for ordet.

Dirigenten takker for beretningen og spørger, om der er nogen, der har spørgsmål eller kommentarer.

Kristina Sukatus takker formanden for den fine beretning. Hun bemærker, at formanden altid takker hovedstyrelsen, og hun synes, det er længe siden, nogen har sagt tak til hende for de beretninger, der fremlægges på hovedstyrelsesmøderne – og hun ved, at formanden selv skriver dem. Sidste år på dette tidspunkt spurgte hun ind til, hvorfor landsmødet ikke evalueres, og derfor stilles spørgsmålet igen – hvilket kun kan gøres under formandens beretning. Hun vil gerne opfordre hovedstyrelsen og FU til at tænke evaluering ind på et lidt anderledes plan, end man gør i distrikter og amter. Det kunne være rart at vide, hvorfor tingene gøres, som de gør, og om der måske er noget, der kunne justeres. Hun afslutter med en stor tak og en lille opfordring til nytænkning af landsmødet.

Formanden svarer, at det selvfølgelig tages op – måske som et punkt på et hovedstyrelsesseminar. Det er noteret. Derfor har hun landsmødet med i beretningen, for at der er mulighed for at diskutere både indhold og andre forhold ved landsmødet.

Lisbet Mikkelsen Buhl siger, at hun egentlig ikke vil diskutere landsmødet. Hun har heller ikke spørgsmål, men udtrykker en forundring. Formanden har sagt, at det var et fantastisk landsmøde, dog undrer hun sig over, at når så mange delegerede sidder sammen, at der ikke er nogen, der tager ordet, selv efter at have hørt så mange beretninger.

André Lambertsen kan huske et år, hvor en amtsformand kom med et forslag angående Flensborg Avis. Forsamlingen rakkede ned på vedkommende, og det er der ingen, der har lyst til at stå på talerstolen og blive udsat for. Han tilføjer, at forretningsudvalget heller ikke sagde noget den dag – der var ikke nogen, der skred ind – og det havde han ønsket sig.

Lisbet Mikkelsen Buhl synes, at det er en vigtig oplysning. Hun var ikke med den dag, men hvis folk sidder med en frygt for at blive “halshugget” eller “sablet ned”, er det forståeligt, at de ikke går på talerstolen. Det er dog ikke hendes indtryk, at det er sådan længere. Man bør tænke, at hvis nogen går på talerstolen, bakker man dem op, og hvis det bliver en dårlig debat, må ordstyreren skride ind. Hun mener ikke, man behøver være bange for at blive sablet ned, når man stiller sig på talerstolen.

Formanden supplerer, at det behøver man på ingen måde at være. Hun vil dog ikke gå ind i den konkrete sag nu.

Lisbet Mikkelsen Buhl kan godt forstå, at sagen ikke skal tages op, men, at man bør have det med i tankerne fremover.

Formanden tydeliggør, at alle er velkomne til at sige noget på landsmødet.

Dirigenten konstaterer, at der ikke er flere spørgsmål eller kommentarer.

7. Amtskonsulenternes indberetninger. Bilag vedlagt.

Kay von Eitzen, amtsformand for SSF Flensborg By, lægger ud. Flensborg By står fortsat solidt plantet i Sydslesvig med rundt regnet 4.000 medlemmer fordelt på syv distrikter, samt et stort distrikt for medlemmer uden for Sydslesvig – i udlandet, i Danmark og verden over. Men de fleste af disse medlemmer er selvfølgelig nogen, der bor nord for grænsen.

Bystyrelsen er begyndt at kigge lidt mere indad. De lukker sig ikke om sig selv, men arbejder med spørgsmålet om, hvad opgaven egentlig er for en amtsstyrelse. Ifølge vedtægterne skal amtsstyrelsen tilse distrikterne, men spørgsmålet er, om man i dagligdagen faktisk gør det, eller om opgaven i højere grad handler om opbakning og interesse for det, der foregår. Det er måske heller ikke amtsstyrelsens opgave at stå for arrangementer, når Flensborg By i forvejen er fyldt med aktiviteter – ikke kun fra SSF, men også fra mange andre aktører.

Dette har været grundlag for flere frugtbare samtaler i bystyrelsen – og selvfølgelig er man fortsat bundet op på en række aktiviteter. Der er blandt andet afholdt fyraftensarrangementer på Duborg-Skolen, hvor man målrettet har inviteret ikke kun medarbejdere i mindretallet, men også danske arbejdspladser generelt. Det gav dog ikke pote. Arrangementerne blev prøvet i et år – der kom et par

meget trofaste deltagere, men gennemslagskraften udeblev. Nu går idéen i tankeboks, og der overvejes dialog med andre arrangører for eventuel at finde en anden form, som kan fange publikum.

Der er også flere velfungerende aktiviteter i samarbejde med SdU og Dansk Centralbibliotek. Det gælder blandt andet Melodi Grand Prix for børn, som nu også kommer ud til Vestkysten, hvilket man kun kan glæde sig over. Derudover afholdes ældrefesterne, årstidsfesterne, i samarbejde med det Humanitære Udvalg, hvor Store Sal på Flensborghus hver gang er stuvende fuld. Dette er nogle af de arrangementer, der ligger i SSF Flensborg Bys regi.

Flensborg By består af syv distrikter, som nævnt godt fordelt over byen, som efterhånden også delvist er sammenlagte distrikter. Der er nogle større enheder, der har op mod 800 medlemmer per distrikt – det er temmelig mange, og spredningen er stor.

Der er distrikter, som har formået at forynge deres bestyrelser og er godt kørende, og så er der også distrikter – mindst ét – hvor det ligger mere stille. Et stort distrikt står nu i den situation, at størstedelen af bestyrelsen ikke genopstiller. Den hidtidige bestyrelse har udført et stort og dygtigt stykke foreningsarbejde gennem årtier, men har også lukket sig lidt om sig selv. Nye bestyrelsesmedlemmer er flere gange blevet holdt ude eller nærmest bidt væk. Det er trist, for når man gennem så mange år har ydet en flot indsats, risikerer man at skade sit eget eftermæle, hvis man pludselig ikke formår at være åben mere. Der håbes på, at der kan findes en løsning omkring en ny bestyrelse. Der er allerede et par personer, som er villige til at træde til, men der er endnu ikke en fuldtallig bestyrelse, man kan pege på. Alligevel ser man fortrøstningsfuldt på det – i de fleste tilfælde findes der en løsning.

Kristina Sukatus, byformand for SSF Flensborg By, griber det op, som Kay von Eitzen nævnte om at kigge indad. Hun har tidligere gjort opmærksom på, at der er et overflødhedshorn af arrangementer i Flensborg By, og at det måske begrænser en åbenhed for at gøre tingene på en lidt anden måde. Hun peger også på SSW, som ligeledes er udfordret i Flensborg By. Her er der lagt op til samarbejde, men også til grundlæggende at se på strukturen. På et af de seneste bystyrelsesmøder har hun påtalt dette med et forberedende oplæg. I oplægget brugte hun kun én gang ordet strukturdebat, mens alle andre slides fik andre overskrifter, fordi der er nogen, som reagerer følsomt, når der tales om struktur. Om man vil kalde det fremtidssamtaler, organisationsdrøftelser eller noget helt andet, er en del af arbejdet at kigge indad i Flensborg By, som netop handler om dette.

Marike Hoop, amtskonsulent for SSF Flensborg Amt, fortæller, at det, der fylder meget i amtet, når man kører rundt i de forskellige foreninger – ikke kun i SSF, men også i ældreklubber og kvindeforeninger – er spørgsmålet om lokaler. Hvor kan man egentlig være? Mange skoler har lokaler, som oprindeligt var tiltænkt foreninger, men hvor situationen nu har ændret sig, så SFO'en bruger dem. Det betyder, at man ikke kan komme ind, før børnene er ude, at der ofte ikke er gjort rent, og at man nogle steder selv må samle toiletpapir og andet op, fordi rengøringen først kommer næste morgen.

Det er ikke altid nemt. Mange kender måske også til at sidde på taburetter i et formningslokale eller på skråtstillede stole en hel aften. Det er sikkert sundt, men meget anstrengende. Andre steder er der koldt, fordi varmen bliver sænket om eftermiddagen. Der har også været eksempler på, at vandet var slukket, da kvindeforeningen holdt møde. Der er selvfølgelig forståelse for, at børnene skal være der, og at mange trækker på lokaler som for eksempel den Blå Sal på Harreslev-Kobbermølle Danske Skole, der oprindeligt var et rent foreningslokale. Det bliver derfor en form for kamp – selvom amtet

har stærke formænd, der godt ved, at de har ret til at være der, går bekymringen på, hvad nye formænd eller bestyrelser gør, når de møder modstand. Man er fleksibel, men udfordringerne er reelle.

Derfor glæder man sig meget over det nye lokale i Kobbermølle, som nu er færdigt. Distriktet havde ingen steder at være, efter skolen lukkede, og det lokale, de brugte, var egentlig ikke tilladt. Efter fem års tålmodighed har de nu fået et lokale, som de virkelig er meget glad for – et rent foreningslokale, hvor der ikke skal kæmpes med nogen om brugen.

Mange steder, hvor skoler er blevet lukket, har man forsamlingshuse, men aktivitetsniveauet er naturligvis faldet. Det er også derfor, de blev opført – som mulige mødesteder. Hvor længe de kan bevares, vides ikke. Der sker fortsat en del, men lokalerne står ofte tomme.

Kobbermølle har en anden geografi og demografi, og derfor tror hun, at området kan fastholde aktiviteten. Netop også, fordi folk jo rent faktisk bor i området.

I områder som for eksempel Store Solt er situationen en anden. Det er kæmpe skoleområder, hvor der ikke er tilknytning til stedet. I flere distrikter er afstanden stor, og mange har ingen naturlig relation til de gamle skoledistrikter længere.

Der etableres også et foreningslokale i Hatlund, og det går hurtigt. Teoretisk set har man ventet længe, da bygningen jo har stået tomt i lang tid. Der er mange medlemmer og elever i Hatlund, og så længe skolelederen er engageret i SSF, bliver der heller ikke kamp om adgangen.

En udfordring, som mange steder går igen, er, at aftaler om brug af lokaler ikke er blevet fastholdt skriftligt. Nye skoleledere aner tit ikke, at lokalerne også er foreningslokaler. Aftaler skal derfor fremover gerne være skriftlige og gemt ét sted, hvor de let kan findes – også når de personer, der kender til aftalerne, ikke længere er der.

Så er der mindretalscentret i Tarp. Det blev tidligere meldt ud, at det skal stå færdigt til 2028, dog tror hun ikke på, at det går så stærkt. Mindretalscentret bliver et sted, hvor sekretariatet delvist vil flytte ind, netop for at sikre, at foreningerne også kan komme ind om dagen og har fortrinsret. Der er behov, fordi nogen ønsker arrangementer om formiddagen eller eftermiddagen, hvilket i dag næsten er umuligt at gennemføre, fordi der simpelthen mangler steder at være. Kobbermølle er en undtagelse, men andre steder er det ikke muligt.

Det er det, der gør stort indtryk, når man kommer rundt, at nogle foreninger reelt ikke har mødesteder – og det er logisk, at behovene ændrer sig geografisk og demografisk efter udviklingen i områderne.

Karsten Weber, amtsformand for SSF Flensborg Amt, har ikke meget at supplere. Han tager ud og taler med medlemmerne for at høre, hvad der kan gøres i de tilfælde, der opstår problemer. Men heller ikke dér er der altid løsninger. Der kommer naturligvis klager, og medlemmerne vil gerne bruge de lokaliteter, de har. Som Marike Hoop nævnte, er det dog ikke muligt at få adgang til skoleområderne om formiddagen eller eftermiddagen. Udfordringen er netop også, at der ikke findes dokumentation for, at foreningerne har ret til at være der. Han håber, at mindretalscentret i Tarp, som officielt skal stå færdigt i 2028, men realistisk måske nærmere 2030, vil kunne afhjælpe nogle af disse udfordringer.

Formanden bemærker i relation til spørgsmålet om lokaler og Skoleforeningen, at man gerne vil tage sagen op igen ved det næste møde med styrelsen. Det bør gøres tydeligere, hvordan adgangen til lokalerne skal fungere. Det burde i princippet ikke være et problem, da der altid har været en aftale om, at lokalerne skulle kunne benyttes. Måske er det nødvendigt at være mere konkret i aftalerne. Der er jo også skiftende skoleledere, hvoraf nogle slet ikke kender til mindretallet, og derfor kan det være en god idé at tage en overordnet politisk drøftelse, så rammerne bliver klarere. Når man alligevel har aftaler om ejendommene og om, hvordan de serviceres af Skoleforeningen, vil det være oplagt at få disse forhold med i drøftelserne. Det vil man i hvert fald arbejde videre med.

Lars Petersen, amtskonsulent for SSF Sydtønder Amt, tager tråden op efter det, Marike Hoop nævnte. Han fortæller, at amtet har de samme udfordringer. Der er to-tre distrikter, der må leve med små stole og andre praktiske udfordringer.

Der er to nye skoler – en på Sild, som er nyrenoveret, og en ny i Vimmersbøl. Begge steder tager man rigtig godt imod foreningerne. I Vimmersbøl mod vest mangler man dog fortsat foreningshuset, som endnu ikke er færdigt, fordi der mangler midler i Skoleforeningen. Det er ikke nyt, og huset står formentlig først færdigt omkring 2028 eller senere. Grundlæggende må man dog sige, at amtet bliver taget godt imod og har adgang til skolerne de fleste steder.

Han vil godt have lov til at citere fra sin egen beretning, som vi jo alle sammen har læst:
“Den generelle situation i amtet kan han sikkert betegne som uforandret, hvilket egentlig er beklageligt. Det går godt. Men er det nok? Aktiviteterne, som amtet tilbyder, tages godt imod. Vi har god opbakning til vores arrangementer – dog må man sige, at det ikke bliver nemmere. Vi konkurrerer mod alle mulige andre foreninger – også tyske. Især de yngre medlemmer er ikke længere kun optaget af mindretalsforeningerne, men er også en aktiv del af det omgivende tyske samfund.”

Han uddyber, at amtet således ikke kun konkurrerer mod andre danske foreninger, men mod hele flertalsbefolkningen – noget, der ikke var tilfældet for nogle år tilbage. Spørgsmålet er ikke, om det går fint nu, men om det holder i længden. Man bør overveje, hvordan man kan tiltrække flere unge til foreningerne, og hvorfor nogle måske finder andre tilbud, som f.eks. Freiwillige Feuerwehr, mere attraktive.

Han citerer igen fra sin beretning:

“Arbejdet på sekretariatet kører i vante rammer. Konsulentens aktivitetsniveau er ikke så højt mere efter de nakkeslag, jeg har modtaget...”

Mange har spurgt ham, hvorfor han har skrevet sådan. Der er ingen, der slår ham – han har alene været ramt af sygdom. Derfor har han besluttet at skrue ned for tempoet. 50 timer om ugen kan være nok, det behøver ikke være 80 timer hver uge. Han har også erfaret, at alt fungerer fint uden hans tilstedeværelse ved hvert arrangement. Derfor holder han nu et niveau på 40–50 timer.

Når han går på pension, hvilket ikke ligger så langt ude i fremtiden, ønsker han, at man seriøst overvejer en opgradering af medarbejderressourcerne i Sydtønder Amt. Det er stadig det eneste amt med kun én ansat. Arbejdet spænder fra at koge kaffe til at vaske op, og amtet har et meget stort geografisk område med øer, men kun én medarbejder. Det bør efter hans opfattelse drøftes, når han forlader posten om cirka fire år.

Elsbeth Ketelsen, amtsformand for SSF Sydtønder Amt, har ikke meget at tilføje. Alle har læst beretningen og kender indholdet, dog vil hun gerne understrege behovet for at afhjælpe manglen på arbejdskraft, så Lars Petersen og hun selv kan aflastes. Hun overtager selv en del af opgaverne, når han ikke har mulighed for det.

Formanden udtrykker lettelse over, at Lars Petersen fik præciseret, at det ikke er forretningsudvalget, der har givet ham de omtalte "nakkeslag". Dog er det ikke bedre, at årsagen i stedet er helbredsmæssig. Hun takker for Lars Petersens store indsats og understreger, at udfordringerne og situationen i amtet er kendt og bliver prioriteret. Hun påpeger, at SSF, ligesom andre foreninger, står i en situation, hvor pengene ikke bliver flere, og hvor man må få tingene til at række på anden vis. Sydtønder Amt er dog ofte i hendes tanker – amtet er ikke glemt. Man vil bestræbe sig på at finde en løsning, inden Lars Petersen går på pension. Der gøres, hvad der kan.

Peter Hansen, amtsformand for SSF Amt Sydvest, oplyser, at man søger en ny lokalitet til Løveløbet næste år. Mikkjelberg var i overvejelserne, men det kniber med at lave spændende ruter derude. Amtsstyrelsen har nedsat et udvalg, der skal arbejde med langsigtet rekruttering af nye amtsstyrelsesmedlemmer. Det er vanskeligt at få folk med fra distrikterne, og to distrikter oplever udfordringer. I Frederiksstad forventer man igen at skulle køre med en reduceret bestyrelse i en periode. Både formand og næstformand træder tilbage ved generalforsamlingen. Der er to yngre medlemmer, som gerne vil være med, men den ene sidder i kredsagen og den anden er ved at færdiggøre sin uddannelse. I Husum er både bestyrelses- og suppleantposter besat, men der mangler personer, der kan og vil aflaste formanden, som ikke længere kan varetage SSF-arbejdet i samme omfang som før.

Daniela Caspersen og André Lambertsen, repræsentanter fra Amt Sydvest, har ingen bemærkninger.

LR oplyser, at Lars Thomsen, amtskonsulent for SSF Gottorp Amt, og Dorthe W. Salchow, amtskonsulent for SSF Rendsborg-Egernførde Amt, har meldt afbud. Det tages for givet, at de skriftlige beretninger er blevet taget til efterretning.

Lis Jessen, repræsentant for SSF Gottorp Amt, har ikke noget at tilføje til den skriftlige beretning.

Niels-Jørgen Hansen, amtsformand for SSF Rendsborg-Egernførde Amt, orienterer om en kommende problemstilling fremfor at tage det op under dagsordenspunkt 9. I Gettorp er hele bestyrelsen over 80 år, og det begynder at volde praktiske udfordringer. Distriktet overvejer derfor at nedlægge sig og fordele sig mellem Kiel og Egernførde. Derudover er der et sted, hvor skolelederen nægter at give adgang, bl.a. også til afholdelse af årsmøde. Trods mange samtaler med Skoleforeningen er situationen uændret. Der burde træffes klare aftaler, at skolernes lokaler må benyttes. I Rendsborg er der medlemsfremgang, som blandt andet skyldes, at distriktsformanden arbejder i børnehaven og fanger forældrene, når de tilmelder deres børn. Der laves mange arrangementer for børnefamilier, som også bidrager til tilgangen. Samtidig er man bevidst om, at man ikke må glemme de ældre. Det tidligere samarbejde med Gottorp Amt om kaffearrangementer er stoppet, da der kun mødte få deltagere fra Egernførde op. Der er man gået over til at lave seniorfrokost to gange om året – og her vælter det ind med folk. Måltiderne, musikken og fællessangen er populære, og det er tydeligt, at mange ældre har behov for at komme ud og snakke. Han henviser til en artikel i Flensborg Avis om ensomhed blandt ældre, også i mindretallet, og understreger, at der er behov for at prioritere dem og ikke kun familierne.

Dirigenten spørger, om der er spørgsmål eller kommentarer.

Formanden benytter lejligheden til endnu en gang at takke amtskonsulenterne for deres kæmpe stykke arbejde. Som hun allerede har nævnt i sin egen beretning, er de en vigtig del af kulturarbejdet – de ses som en del af det tandhjul, der ikke ville kunne fungere uden, at både folkevalgte frivillige og ansatte arbejder hånd i hånd. Særligt ude i de ydre distrikter bliver dette endnu vigtigere. Og selv om posten nogle gange kan være lidt ensom, som i Lars Petersens tilfælde, er det en stor fordel, at han har Elsbeth Ketelsen ved sin side. Der er fuld anerkendelse af den store indsats, der ydes.

Hun retter også en tak til formændene, der supplerede. Det var noget nyt og det har man ikke prøvet før – men det blev oplevet som meget positivt, at de to ting kunne gå hånd i hånd. Det giver også lidt fornyelse, så det ikke kun er de ansatte, men netop også formændene, der viser den pingpong og det fællesskab, det tandhjul, som hænger sammen.

Det har været nogle spændende beretninger og gode tiltag, og der er noteret flere punkter, som man ønsker at tage med videre og se på mere overordnet. Samtidig understreges, at hvis et amt eller et distrikt har brug for støtte, så er det blot at sende en mail eller ringe til hende, til et af de øvrige forretningsudvalgsmedlemmer eller LR og give besked om, at der er behov for politisk eller administrativ støtte – så står man til rådighed.

8. Nyt fra SSF's udvalg

Dirigenten spørger, om der er noget nyt fra udvalgene.

Vajka Thomsen samler op efter formandsberetningen for kulturudvalget, som blev holdt og godkendt på hovedstyrelsesmødet den 9. september 2025. Efteråret har været fyldt med musik og kulturelle oplevelser, som virkelig har sat gang i både publikum og arrangører. Lange Nacht der Kultur, som fandt sted den 13. september, var et brag af en oplevelse med både workshops i Aktivitetshuset, bandet Ki! i bibliotekets garage og Line Dance på Flensborghus. Alle arrangementer var kæmpe succeser med hundredvis af besøgende.

Jazzsæsonen gik i gang den 19. september med Clarice Assad Group med 140 gæster. Den 12. oktober blev Jazz på Flensborghus' 25-års jubilæum fejret med Jo Harrop Group. Koncerten var en festlig eftermiddag med en festtale fra Knud Ramm-Mikkelsen og kulturkonsulent Nina Lemcke.

Spil Dansk 2025 blev fejret med mange forskellige arrangementer i efteråret. Den 16. oktober var der fællessang i Harreslev og på Vestkysten i Bredsted samt Five O'Clock i Harreslev. Den 4. november var der fællessang på Dansk Alderdomshjem, og den 5. november morgensang på Dansk Centralbibliotek, hvor tekster og billeder på skærmen gjorde oplevelsen ekstra levende. Den 6. november fik Duborg-Skolen besøg af Eberhard von Oettingen og Ture Pejtersen på scenen med fællessang og koncert. Det var en kæmpesucces med Barbie Girl, der flytter fra Danmark til Sydslesvig, Alpacas med titlen "Smelter Under Månen" og et skelet, der danser ballet. Samme dag spillede Helene Frank på Flensborghus for cirka 120 gæster. Den 7. november optrådte Deutsche Leute i Aktivitetshuset – en fin og hyggelig musikaften.

Det kommende program omfatter familiekoncert, jazzkoncerter og julekoncerter med blandt andet Mark & Christoffer.

Der er også planlagt spændende arrangementer for 2026. Der kan blandt andet ses frem til:

- Jazz på Flensborghus med Bremer/McCoy
- Koncert ved bandet Downtown July, som vandt KarriereKanonen i år
- Koncert ved Mark & Christoffer med en akustisk hyldest til Kim Larsens sangskat

Samarbejdet med folkBALTICA går rigtig godt, og der kommer et spændende program i 2026. Efterårskoncerterne spilles lige om lidt, og eleverne på Duborg-Skolen kan se frem til workshops med bandet Stundom.

Alt i alt har efteråret 2025 været fyldt med musik, sjov og kreative oplevelser. Fra store festivaler og udendørs events til intime koncerter og fællessang. Der har været noget for alle. Det har været et år med masser af aktivitet, samarbejde og uforglemmelige øjeblikke, som vi nu ser frem til at bygge videre på i 2026.

Der rettes tak til alle, der bakker op om arrangementerne, og en særlig tak til alle frivillige ude i amterne og distrikterne.

God jul og godt nytår – og god fornøjelse i november/december med de mange tilbud.

Dirigenten takker for beretningen og spørger, om der er kommentarer eller spørgsmål til beretningen. Det er ikke tilfældet.

Lisbet Mikkelsen Buhl orienterer, at teater- og koncertudvalget siden sidst har afsluttet endnu en sæson, hvor udvalget igen har lagt vægt på både kvalitet og bredde i SSF's teater- og koncerttilbud.

På landsmødet aflagde hun udvalgets årsberetning for sæson 2024/25 – en sæson, hvor publikumstallet endelig igen var stigende. I beretningen blev der også peget på nye perspektiver for det kommende arbejde, at man vil komme tættere på publikum, styrke fællesskabet i mindretallet gennem fællesskabsskabende begivenheder, udbygge samarbejder – og arbejde for en større synlighed i hele Sydslesvig.

Netop derfor blev udvalget ked af, at teater- og koncertudvalgets beretning ikke fandt vej til Flensborg Avis' artikel om landsmødet. Og udvalget undrede sig endnu mere over, at beretningen – og det samme gælder det kulturudvalgets beretning – heller ikke blev nævnt på SSF's sociale medier, ikke på hjemmesiden og heller ikke i Ugeavisens dækning.

Når udvalgets meget konkrete sprog- og kulturarbejde ikke bliver synliggjort – ja, i dette tilfælde måske ligefrem usynliggjort – så bliver det sværere at vise både medlemmer og andre interesserede, hvordan vi bidrager til at styrke sammenhængskraft og fællesskab i mindretallet. For udvalget er det klart, at kulturarbejdet er en kerne i SSF's arbejde i mindretallet, og derfor er det også vigtigt, at det bliver synliggjort indadtil i organisationen og ud imod andre.

Teater- og koncertudvalget er godt i gang med arbejdet for sæson 2026/27. Sidste weekend deltog udvalget i Danmarks Teaterforeningers Teaterseminar – den store årlige begivenhed, hvor teaterforeninger fra hele landet møder turneteatrene.

I løbet af weekenden har udvalget set uddrag af omkring 100 forestillinger. Hvert af de 71 deltagende turneteatre har fem minutter på scenen til at præsentere deres forestillinger til den nye sæson.

På den baggrund – og på baggrund af samtalerne med teatrene – er udvalget nu næsten færdig med at udvælge omkring 20 voksen- og familieforestillinger til Sydslesvig. I år har udvalget taget nye kriterier i brug og drøftet, om de forestillinger, der bliver valgt, kan være fællesskabsbegivenheder, der inviterer til samvær og samtale.

For udvalget var det en oplevelse at se, hvordan Danmarks Teaterforeninger bruger seminaret til at fejre deres resultater. Der er en tydelighed og en energi i deres kommunikation og offentlighedsarbejde om alt og især om det gode, der sker i Danmarks Teaterforeninger, som smitter – og som faktisk giver inspiration til udvalgets eget arbejde.

Ved aftenfesten uddeles der hvert år en række priser. I år gik priserne til:

- **Bodil Alling fra Teater 38**, som modtog årets hæderspris
(i Sydslesvig med *“Det hemmelige bibliotek”*)
- **Uppercut Danseteater**, årets scenekunstner
(i Sydslesvig med forestillingen *“Benched”*)
- **“Arendt – at se i mørke”**, årets turneforestilling
(i Stadttheater)
- **Opgang2**, årets nytænkende teaterproducent
(i Sydslesvig med forestillingen *“Pres”*)

Prisvinderne viser meget tydeligt, at udvalget er lykkedes med at få virkelig høj kvalitet til Sydslesvig. Men der uddeles også en særlig pris: **Kulturkongens Pris**. Det er turneteatrene selv, der nominerer – og hylder – den arrangør, de synes gør det særligt godt.

Og her skete der noget meget stort.

For første gang i 16 år blev Sydslesvigsk Forening nomineret som én af tre foreninger til denne pris.

Prisen gik i år til Frederikshavn Teaterforening, stort tillykke til dem – men for udvalget var det en kæmpe ære og en meget stor glæde blot at blive nomineret.

Hun læser nomineringsteksten højt:

“Sydslesvigsk Forening er en vigtig og igennem rigtig mange år væsentlig kulturbærer for det danske mindretal syd for grænsen – og en traditionsrig og seriøs arrangør, som altid tager rigtig godt imod de turnerende teatertrupper med god kommunikation, og de er altid dejligt løsningsorienterede. At der derudover også bliver disket op med et overflødhedshorn af diverse snacks og godbidder gør heller ikke besøget kedeligere.

Kort sagt: Det er altid en stor fornøjelse at få lov til at krydse grænsen i Thalias tjeneste.”

Det gjorde udvalget både stolte og rørte at blive nævnt fra scenen – og at modtage klapsalver fra 600–700 mennesker i salen.

Så stort tillykke til udvalget – og til hele SSF.

Forsamlingen klapper.

Lisbet Mikkelsen Buhl fortsætter. Sidst, men ikke mindst, skal der lyde en kæmpe stor tak til Nina Lemcke, kulturafdelingen på Flensborghus og alle teaterhjelperne og amterne, der er med til at arrangere SSF's teaterforestillinger. De udgør kernen i det gode samarbejde med turneteatrene. Det er deres indsats og gode måde at tage imod teatrene, der er den direkte grund til, at SSF blev nomineret i år.

Dirigenten takker for beretningen og for at dele den dejlige nominering. Han spørger, om der er nogen, der ønsker ordet.

Formanden synes, at vi kan være super stolte af at blive nomineret, fordi det betyder, at organisationen på den måde igen bliver synliggjort. Det er en del af oplysningsarbejdet, og at blive nævnt fra en scene betyder altid, at der er nogen, som måske ikke tidligere har været opmærksomme på mindretallet, der nu bliver det. Hun kan derfor kun tilslutte sig Lisbet Mikkelsen Buhls ord af tak – for den gælder alle dem, der tager imod teatrene.

Lisbet Mikkelsen Buhl tilføjer, at SSF faktisk blev nævnt flere gange fra den scene. Esbjergs borgmester sendte også en hilsen til Sydslesvig.

Formanden takker for beretningen og lover, at de andre ord også bliver taget til efterretning.

LR supplerer, at der kigges på den interne kommunikation, som selvfølgelig er vigtig og skal være på plads.

Lill Antonia Magill følger op på landsmødet, hvor årsmødeudvalget desværre ikke kunne præsentere årsmødemottoet.

Datoerne til både mottoet og plakaten blev oprindeligt rykket til næste år for at give udvalget lidt mere tid til at finde et godt motto. Som det ofte sker, kom tingene dog lidt anderledes end planlagt. Derfor er hun meget glad for at kunne præsentere årsmødemotto 2026 her i aften. Først gives dog en kort redegørelse for tankeprocessen.

Vi bør virkelig være selvkritiske i forhold til os selv her i Sydslesvig. Vi er rigtig gode til at kigge på de udfordringer, vi arbejder med, og på alt det, der fremstår som negativt. Men egentlig har vi rigtig meget at være stolt af.

Mindretalsmodellen her i Grænselandet er på UNESCOs liste over immaterielle kulturarv, og den anses som "best practice" i forhold til mindretal rundt omkring i hele verdenen. Mange folk kommer hertil for at lære om modellen – og af os.

Vi er vant til at kæmpe for vores sag. Vi er vant til at forholde os til, hvem vi er, hvad vi vil, og hvor vi skal hen. Men måske er det også på tide at kigge på, hvor vi kommer fra, og hvad vi har opnået gennem alle disse år. At kigge på alle de ting, vi kan være stolte og glæde os over. Og hvilken bedre anledning end årsmøderne er der?

Mindretallet har et fællesskab, der rækker langt tilbage i historien, og har dermed et stærkt kulturelt fundament og en dansk identitet, som stadig lever og ånder, selvom det står mellem to nationer og dermed også to kulturer. Positionen er unikt i verdenen, og der er kampgejst til at sikre, at denne position beholdes. At bevare sproget og kulturen i et område, hvor man lever tæt på og arbejder sammen med en tysk flertalsbefolkning.

Der er meget, som mindretallet kan være stolt af – alle har meget plads til sig selv. For selv i mindretallet er ikke alle ens. Og det er også noget, der præger mindretallet. Lige meget hvor forskellige vi er, står man stadigvæk sammen om den samme sag.

Og netop fordi fællesskabet er så stærkt, rummeligt og levende, vil udvalget med dette motto også signalere udadtil, at der er plads til flere. Der ønskes, at åbne dørene endnu mere og invitere nye medlemmer ind i mindretallet – mennesker, der kan se sig selv i vores værdier, vores kultur og vores engagement. Vores styrke vokser, når flere bliver en del af fællesskabet

I anledning af alle disse tanker er man nået frem til følgende motto til årsmøderne 2026:

Sydslesvig – friheden til at være nogen!

Dermed overholdes den oprindelige tidsplan, nemlig at årsmødeplakaten vil blive præsenteret på hovedstyrelsesmødet i januar.

Hun takker for opmærksomheden.

Forsamlingen klapper.

Dirigenten takker for beretningen og spørger, om der er spørgsmål eller kommentarer.

Formanden ønsker tillykke med, at udvalget er nået i mål med et motto. Det er vigtigt, fordi der samtidig udsendes en reminder med jule- og nytårshilsenen, hvor man gør opmærksom på årsmøderne. Mottoet "Sydslesvig - friheden til at være nogen!" er en god tankegang og et grundlag, der kan bygges videre på. Hun takker for udvalgets refleksioner, som giver stof til eftertanke. Det er rigtig godt, at disse tanker formidles, så mottoet kan bruges som reference af gæster og i taler. Det bliver spændende, og som altid glæder hun sig til næste års årsmøder.

9. Nedlæggelse/fusion af distrikter iflg. § 8.6 stk. 4. Orientering og godkendelse

Dirigenten spørger, om der har fundet nogle fusioner sted eller om der er distrikter, der er nedlagt. Det er ikke tilfældet.

10. Eventuelt

Dirigenten spørger, om der er nogen, der ønsker ordet.

LR orienterer om, at der i dag har været en artikel i Flensborg Avis om mails, der bliver sendt ud fra de forskellige organisationer i formændenes eller forvaltningschefernes navn. Det samme har også været tilfældet for ham, hvor det så ud, som om mailen kom fra hans egen mailadresse. Det er hidtil kun sket internt til de ansatte. Men: Mails, som tilsyneladende kommer fra ham, er nødvendigvis ikke fra ham. Dette sker formentlig, fordi kontaktfinformationerne ligger offentligt tilgængeligt på hjemmesiden. Svindlere kan via automatisk genererede tiltag ("bots"), sende mails, som ser ud til at komme fra en bestemt afsender. Problemstillingen er også relevant for foreningernes medlemmer, da mange af deres kontakter ligeledes kan findes på hjemmesiden.

Hvis der modtages mails, der ser ud til at komme fra ham, på tysk, eller hvor der spørges om penge eller lignende, skal man være særlig påpasselig.

Ved nærmere eftersyn kan man tit se, om der er tale af falske mails. Det understreges, at ikke alle mails, hvor der står "Lasse", "Gitte" eller et andet navn under, nødvendigvis kommer fra dem. Man skal være meget opmærksom på mails af denne karakter. Dette er ikke et nyt fænomen, og det vil sandsynligvis kunne ske igen.

Formanden supplerer, at flere hovedstyrelsesmedlemmer og andre allerede har oplevet at modtage mails, som tilsyneladende kommer fra hende, hvor der bliver bedt om at skaffe nogle iTunes-kort og sende koderne eller lignende. I disse tilfælde har bots tit hentet både billeder, logoer og andet, så det desværre ser meget ægte ud. Hun understreger, at ingen fra organisationen – og det vil aldrig komme til at ske – vil bede nogen om at købe disse kort, overføre penge eller lignende.

LR opfordrer til altid at være obs på, hvilke mails der modtages, og til at spørge, hvis der opstår tvivl.

Annette Neumann vender tilbage til årsmødemottoet. Hun kan ikke helt få det til at hænge sammen. Hun spørger, hvad der menes med "Sydslesvig – friheden til at være nogen!". Er vi ikke allerede nogen? Hun kan ikke helt forstå historien bag mottoet.

Lill Antonia Magill forklarer, at det handler om, at alle har friheden til at være den person, de gerne vil være. Man skal ikke følge fastlagte regler, men, at man må udtrykke sig selv på sin egen måde og være sig selv uden indskrænkninger.

Peter Hansen tilslutter sig forståelsen og ser mottoet som en nutidig udgave af "Minderheit ist, wer will".

Formanden takker for præciseringen.

Dirigenten spørger, om der er andre, der ønsker ordet. Det er ikke tilfældet. Han takker og lukker mødet.

Herefter slutter det åbne møde. Gæster forlader mødet.

Hovedstyrelsen går over til dagordenspunkt 11: "Lukket møde".

LR/kt 19. december 2025